

Opetussuunnitelmien muutokset esi- ja perusopetuksessa, aikuisten perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa 1.8.2025 alkaen

OPEKAS 19.06.2025 § 35
416/12.02.00/2025

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleman perusopetuslain muutosmääräyksen (13.2.2025) seurauksena oppimisen tuki uudistuu esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. Uudistus perustuu pääministeri Orpon hallitusohjelmaan. Laki perusopetuslain muuttamisesta (1090/2024) on hyväksytty 30.12.2024 ja lainsäädännön muutos tulee pääosin voimaan 1.8.2025. Määräyksen mukaan tarkistettu paikallinen opetussuunnitelma tulee ottaa käyttöön 1.8.2025. Oppivelvollisuuslain ja perusopetuslain 20i §:n osalta opetussuunnitelma on tarkistettava 1.8.2026 mennessä ja muutokset astuvat voimaan 1.8.2026 alkaen. Lukiokoulutusta koskevat lakimuutokset hyväksyttiin 19.12.2024. Oppimisen tuen muutokset tulevat voimaan 1.8.2025 alkaen. Aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita 2017 on myös muutettu soveltuvien osin.

Esi- ja perusopetuksessa luovutaan nykyisestä kolmiportaisesta tuesta. Tuki jakaantuu jatkossa ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin ja lapsi- tai oppilaskohtaisiin yksilöllisiin tukitoimiin. Jatkossa hallintopäätöksiä tehdään lapsi- tai oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta, opetuksen poikkeavasta järjestämisestä sekä 1.8.2026 alkaen varhennetusta oppivelvollisuudesta ja perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella.

Lukiokoulutuksen oppimisen tuen uudistuksella on tarkoitus vahvistaa lukiolaisten oikeutta oppimisen tukeen (ml. tukiopetus) ja erityisopetukseen siten, että jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen siirtyäkseen koulupolulla eteenpäin. Tarkoituksena on myös lisätä lukiolaisten hyvinvointia ja vähentää opiskelijoiden kokemaa uupumusta ja negatiivisia tunteita lukio-opiskelua kohtaan sekä yhdenmukaistaa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen määrittelyä.

Opetushallitus on antanut 13.2.2025 (OPH-533-2025) määräyksen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttamisesta. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin tuli pienempiä muutoksia lukuihin 1-4 ja 6-7, luku 5 uudistettiin kokonaan. Luku 3 koskee esiopetuksen toimintakulttuuria ja uudistuksen myötä esiopetuksen toimintakulttuurin johtaminen nostetaan keskeiseen rooliin.

Koulunmäen yhtenäiskoulussa noudatettava joustavan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma on myös muokattu lakimuutoksen vaatimusten mukaiseksi. Muutos vaikuttaa erityisesti

joustavien opetusjärjestelyjen piirissä olevien lasten osaamisen arviointiin, sillä enää ei voi tehdä vuosiluokkiin sitomattomia opetusjärjestelyjä, mikä tarkoittaa sitä, että myös 1. vuosiluokalla saadaan jatkossa lukuvuositodistus.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa lukuihin 1-6 ja 8 kohdistuneet muutokset olivat pieniä, luku 7 (Oppimisen ja koulunkäynnin tuki) uudistui kokonaan. Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien luvut 5 ja 7 (Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki ja oppimisen ja koulunkäynnin tuki) käsittelevät lapselle tarjottavaa tukea ja niissä on määritelty oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt sekä ryhmäkohtaiset tukimuodot, niiden tavoitteet ja järjestäminen. Lisäksi luvuissa on määritelty lapsikohtaiset, yksilölliset tukitoimet mikäli ryhmäkohtaiset tukimuodot ja oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt eivät ole riittäviä.

Pidennetty oppivelvollisuus muuttuu varhennetuksi oppivelvollisuudeksi 1.8.2026 alkaen ja siitä tulee tehdä päätös lapsen ollessa varhaiskasvatus- tai esiopetusikäinen. Mikäli oppilaalle on tehty päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta ja hänen tuen tarpeensa jatkuu perusopetuksessa, tehdään oppilaalle tukea koskeva päätös perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite.

Tärkeimmät opetussuunnitelmamuutokset löytyvät esittelytekstin liitteinä. Äänekosken kaupungin kaikki 1.8.2025 voimaan tulevat, uudet opetussuunnitelmasisällöt löytyvät osoitteesta peda.net/opetussuunnitelma/ksops. Lisätietoa lakimuutoksesta liitteestä: Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus esi- ja perusopetuksessa -yleiskirje 5/2025, 3.6.2025 (Kuntaliitto).

Valmistelija	Apulaisrehtori Katariina Lievonen, virka-apulaisrehtori Seija Hinkkanen, lukion rehtori Jaana Tani, perhepalvelujohtaja Pirjo Heinonen, varhaiskasvatuksen pedagoginen asiantuntija Leena Hoppo sekä opetus- ja kasvatusjohtaja Niina Rautanen
Esittelijä	Opetus- ja kasvatusjohtaja Niina Rautanen, puh. 040 514 8102
Päätösehdotus	Opetus- ja kasvatuslautakunta hyväksyy esittelytekstissä ja liitteissä mainitut esi- ja perusopetuksen, aikuisten perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmamuutokset 1.8.2025 alkaen.
Päätös	Hyväksyttiin. ----- Merkittiin, että asiaa esittelivät; varhaiskasvatuksen pedagoginen asiantuntija Leepa Hoppo, apulaisrehtori Katariina Lievonen sekä lukion rehtori Jaana Tani. -----